

ÖZET

Dönem Projesi

6292 SAYILI ORMAN KÖYLÜLERİNİN KALKINMALARININ
DESTEKLENMESİ VE HAZİNE ADINA ORMAN SINIRLARI
DIŞINA ÇIKARILAN YERLERİN DEĞERLENDİRİLMESİ
İLE HAZİNEYE AİT TARIM ARAZİLERİNİN SATIŞI
HAKKINDAKİ KANUN IŞIĞINDA BOLU İLİ GEREDE İLÇESİNDEKİ
UYGULAMALAR

Ramazan ATALAY

Ankara Üniversitesi
Fen Bilimleri Enstitüsü
Taşınmaz Geliştirme Anabilim Dalı

Danışman: Prof. Dr. Ayşegül MENGİ

Bu çalışmanın amacı; orman kavramı, özellikleri, ekolojik sisteme ve topluma faydaları ile orman vasfındaki arazilerin bu vasıftan çıkarılabilmesi için tarihsel gelişim sürecinde yapılan yasal düzenlemelerin etkileri incelenerek, orman arazilerinin özel mülkiyete konu olması tartışılmış ve bu çalışma ile kamuoyuna bu konunun önemi bir daha vurgulanmıştır. Bu çalışmadan yararlanacak kişilerin, orman ve orman arazileri ile meralara; sadece ekonomik açıdan veya doğal güzellik açısından bakılmasında öte, bir çok stratejik önemine vurgu yapılarak; orman arazileri ve meralara rant, gelir veya kaynak olarak bakılmayacak kadar önemli, ekolojik fonksiyon değerinin olduğu belirtilmiştir. Kamusal mal bakış açısı ile orman ve meraların hukuki durumu ele alınmış ve özellikle 6292 Sayılı Kanunun uygulama sonuçlarına değinilmiştir.

Kapsam olarak orman arazilerinin orman vasfından çıkarılarak özel mülkiyete konu olması için ne kadar uğraşıldığı ve tarihi süreç içinde değiştirilen kanunlara ve bunların uygulamalarına ilişkin görüşlere de yer verilmiştir. Ülkenin genelinde birçok ilde orman vasfını yitirmiş (sıklıkla ifade edildiği gibi 2/B) arazi bulunmakta ve ülke toplamı içinde düşük düzeyde pay alan Bolu İli Gerede İlçe uygulaması örnek olay olarak irdelenmiştir. 6292 Sayılı Kanundan önceki dönemde yapılan çalışmalar ile 6292 Sayılı Kanun ışığında yapılan

çalışmalar birlikte değerlendirilmiş ve bu çerçevede 1977-2013 döneminde yapılan mevzuat ve uygulamaların karşılaştırmalı analizi yapılmıştır. Belirtilen dönem boyunca yapılan kanuni düzenlemeler çerçevesinde toplamda 4 defa vasıf değişikliği süreci analitik bir biçimde irdelenmiştir.

Araştırma sonuçlarına göre orman vasfını yitirme ile orman arazisinin orman sınırı dışına çıkarılmasına yönelik 6292 Sayılı Kanunun esasen Anayasa'nın 44., 169. ve 170. maddeleri ile birlikte yorumlanması halinde, Anayasa'nın söz hükümlerine aykırılık gözlendiği, gerek makro değerlendirme, gerekse örnek olay analizlerinin sonuçlarına göre hak sahipliğinin tespiti, değerlendirme işlemleri ve bedelin ödenmesi yönlerinden adil olmayan uygulamaların yapıldığı ve bu uygulamaların gelecek yıllarda orman arazisi tahriplerinin devam etmesinin önünü açacağı vurgulanmıştır. Bu koşullarda 6292 Sayılı Kanun Anayasa'ya aykırılığı dikkate alınarak iptal edilmesi ve yeni yasal düzenleme yapılması yoluyla gerçek kişi ve özel hukuk tüzel kişilerinin mülkiyetine konu olmaması gereken orman arazilerinin tahrip edilmesinin önüne geçilmesi ve fiilen bitki örtüsü bulunmayan arazilerin ekonomiye kazandırılmasının istenmesi halinde doğa ile uyumlu ekonomik faaliyetlere yönelik kiralama yapılması ve özellikle doğa, çiftlik veya tarım turizmi gibi faaliyetlerin geliştirilmesi ve kiralama süresinin bitiminde, hiçbir hak talep edilmeden söz konusu arazilerin Hazine yönetimine iade edilmesi yasal bir zorunluluk olarak düzenlenmelidir. Kamu malı veya ulusun tamamının malı olan orman arazilerinin hak sahipliği gibi muğlak bir kavram ile belirli kişilerin mülkiyetine devredilmesi ve özellikle 1981 sonrası dönemde kullanıma açılan arazilerin bile il düzeylerinde bu kapsama sokulması, yapılan uygulamanın en sorunlu ve tutarsız yönleri olarak dikkati çekmektedir.

Ocak 2014, 96 sayfa

Anahtar Kelimeler: Orman, Orman vasfını yitirmiş araziler, Orman vasıf değişikliği, 6292 Sayılı Kanun ve Anayasaya aykırılık

ABSTRACT

Term Project

PRACTICES IN THE GEREDE DISTRICT OF THE BOLU PROVINCE UNDER THE LIGHT OF LAW NUMBERED 6292 ON SUPPORT OF FOREST VILLAGERS AND

UTILIZATION OF LANDS THAT ARE DECLASSIFIED AS FORESTS AND SALE OF AGRICULTURAL LANDS THAT BELONG TO THE TREASURY

Ramazan ATALAY

Ankara University
Graduate School of Natural and Applied Sciences
Department of Real Estate Development

Supervisor: Prof. Dr. Ayşegül MENGİ

The objective of this study is to outline the forest concept, forest characteristics, and benefits of forests to the ecological system and the society and to examine the impact of legal arrangements to declassify forest lands as deforested lands throughout the historical development process. The study discusses transformation of forest lands as subjects of private property and the importance of the issue has been brought to the attention of the public. Those who will benefit from this study are reminded that forests, forest lands, and pastures should not only be considered in terms of economics or natural beauties but that they also have strategic significance and that forest lands and pastures have great ecologic functional value that goes far beyond their income, revenue, or resource values. The study addresses the legal status of forests from a perspective of public assets and particularly the implementation results of the Law Numbered 6292 are discussed.

Intense attempts to declassify forest lands as deforested lands as well as amendments in related laws throughout the history and various opinions on the implementation thereof are covered in the study. There are deforested (2/B lands, as frequently termed) lands in many provinces throughout Turkey and the implementation in the Gerede District of the Bolu Province, which takes a small share in the country-total, is examined as a case study. Activities that were carried out before the enactment of Law Numbered 6292 as well as those implemented under Law Numbered 6292 are evaluated together and legislations and implementation in the 1977-2013 are comparatively analyzed. Four separate change-of-characteristics processes are analytically examined within the framework of the legal amendments within the said period.

The results of the study show that when the stipulations of the Law Numbered 6292 covering deforestation and declassification of forest land as not carrying forest characteristics any more

are interpreted under the light of Articles 44, 169, and 170 of the Constitution, it is seen that there is obvious unconstitutionality. The results of both the macro evaluation and case study analyses show that there are unjust practices with regards to determination of entitlement, valuation procedures, and payment of the due amounts and it is highlighted that these practices will lead the way to continuation of the destruction of forest lands in the years to come. Under these circumstances, Law Numbered 6292 should be annulled on the grounds of unconstitutionality. In addition, new legal arrangements should be made in order to prevent the destruction of forest lands that should not be subject to either real or legal persons. If there is a desire to economically benefit from lands without any vegetation, such lands should be leased out for nature-friendly economic activities and the development of particularly such activities as nature-, farm-, and agricultural tourism should be supported. Such legal arrangements should also contain provisions requiring the tenants return these lands back to the Treasury without any claims of rights at the end of the lease period. Transfer of forest lands, which are the property of the public and the entire nation, to the ownership of particular private persons based on such a vague concept as entitlement and classification of even the lands that were opened to utilization at provincial levels particularly in the post-1981 period are noteworthy as the most problematic and inconsistent aspects of this practice.

January 2014, 96 pages.

Keywords: Forest, Deforested lands, Change of forest characteristics, Law numbered 6292 and Unconstitutionality